

GILLES is een Frans-Nederlandse variant van AEGIDIUS

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Griekse naam, afgeleid van het woord 'aegis' = 'schild'; dus: 'schilddrager'.

*

Aegidius (ook **Egidius**, **Gilles**, **Gillis**) van **St-Gilles**, Frankrijk; kluisenaar & abt; **tussen 721 en 725; feest 1 september**

*

Dat Aegidius echt bestaan heeft lijkt geen twijfel. Maar welke verhalen die om zijn personen geweven zijn, op waarheid berusten en welke bijvoorbeeld zijn verward met anderen die ook Aegidius heten, is lang niet altijd duidelijk.

Historici komen tot de volgende slotsom. Aegidius was waarschijnlijk van Griekse afkomst. Hij moet rond 640 geboren zijn. Op vijftientigjarige leeftijd verliet hij zijn vaderland en bereikte over zee de Franse zuidkust. Twee jaar lang woonde hij in de buurt van Arles, of een andere plaats. Van daaruit trok hij met een Veredemius de eenzaamheid in om als kluisenaar te gaan leven. Ze vestigden zich ergens aan de Gard. Na zo'n twee jaar - dus in 670 of 671 - besloot Aegidius een nog eenzamere plek op te zoeken. Hier werd hij twee jaar later in augustus of september 673 door de Visigotische koning Flavius Wamba aangetroffen. Met deze gebeurtenis is de beroemde legende van het hert of de reekoe verbonden.

Gilles was afkomstig uit Athene. Zijn ouders waren van adel. Van kinds af aan had hij zich verdiept in de gewijde letteren. Op een dag ging hij als gewoonlijk naar de kerk. Op een pleintje lag een zieke, die hem om een aalmoes vroeg. Gilles gaf onmiddellijk zijn hele tuniek. Op het moment dat de zieke deze aantrok, was hij genezen.

Bij de dood van zijn ouders stond Gilles de gehele erfenis af aan Christus. Op een andere dag genas hij door zijn gebed een man die door een slang doodgebeten was.

Hij genas ook een bezetene. Deze leidde met zijn geschreeuw in de kerk teveel de aandacht van de andere kerkgangers af. Maar nu werd Gilles bang, dat hij te populair zou worden onder de mensen. Hij vluchtte in het geheim naar de kust. Daar zag hij juist hoe schepelingen dreigden om te komen in een geweldige storm. Op zijn gebed ging de wind meteen liggen.

Toen die zeelui hoorden, dat hij graag naar Rome wou, namen ze hem uit dankbaarheid gratis mee. Het schip kwam echter in Arles terecht. Daar verbleef hij twee jaar bij de heilige Cesarius, bisschop van die stad. Ook genas hij daar een vrouw die al drie jaar ten prooi was aan koortsaanvallen. Toch wou hij het liefst de eenzaamheid in. Hij verliet dus stilletjes het stadje en leefde enige tijd met de eremiet Veredemius op een plek waar God ten gunste van hem de onvruchtbaarheid deed ophouden. Maar nog steeds drong het gerucht van zijn wonderen tot bij de mensen door. Hij verliet dus zijn metgezel en trok zich nog verder in de eenzaamheid terug. Tenslotte vond hij een grot dichtbij een bron. Bovendien kwam daar geregeld een reekoe die hem melk gaf om van te leven.

Op een dag kreeg de zoon van de koning dat hert tijdens de jacht in de gaten, en zette het met zijn honden achterna. Doodsbang zocht het zijn toevlucht bij Sint Gilles. Deze kwam naar buiten op het rare schreeuwgeluid van het beest en hoorde hoe de jagers er aankwamen. Hij vroeg dus aan God om het dier te redden dat hem zo trouw van voedsel voorzag. Waarop geen van de honden het dier durfden te benaderen. Ze keerden onverrichter zake bij de prins terug, en omdat de nacht begon te vallen, moesten de jagers hun jacht opgeven. De volgende dag ging het net zo: voor ze het dier te pakken hadden, viel de duisternis in. Toen de koning ervan hoorde, nodigde hij de bisschop en alle hoogwaardigheidsbekleders uit om deel te nemen aan de jacht op dit aantrekkelijke dier dat steeds aan zijn achtervolgers wist te ontsnappen. Ook nu durfden de honden het dier niet te benaderen. Wel had één der aanwezigen met zijn pijl onwetend de heilige monnik verwond. Toen de jagers zich eenmaal een weg hadden gebaad door het dichte struikgewas, ontdekten ze een grijsaard in monnikspij met een reekoe, die zich aan zijn voeten had neergelegd. De koning en de bisschop stegen af en traden te voet naderbij met de vraag wie hij was, waar hij vandaan kwam, hoe hij terecht was gekomen op zo'n onherbergzame plek, en wie hem die wond had toegebracht. Ze vernamen dat zij daar zelf schuld aan waren; ze reikten hem een grote hoeveelheid geneesmiddelen aan, met daarbij een schat aan geschenken. Maar de heilige wenste ze zelfs nog geen blik waardig te keuren: de geschenken niet en de geneesmiddelen ook niet. Sterker nog, in het besef, dat Gods kracht des te meer in zwakheid aan het licht komt, bad hij God dat deze hem niet zou genezen van zijn verwonding.

Op die plek ontstond de beroemde abdij van St-Gilles-du-Gard. Na zijn dood werd Sint Gilles er begraven. Het groeide in de Middeleeuwen uit tot een druk bezocht bedevaartcentrum; het lag op de route naar Compostella. Waarschijnlijk vanwege deze verering is Egidius één van de Veertien Noodhulpers geworden; daar neemt hij een uitzonderlijke plaats in, want hij is de enige niet-martelaar onder hen.